

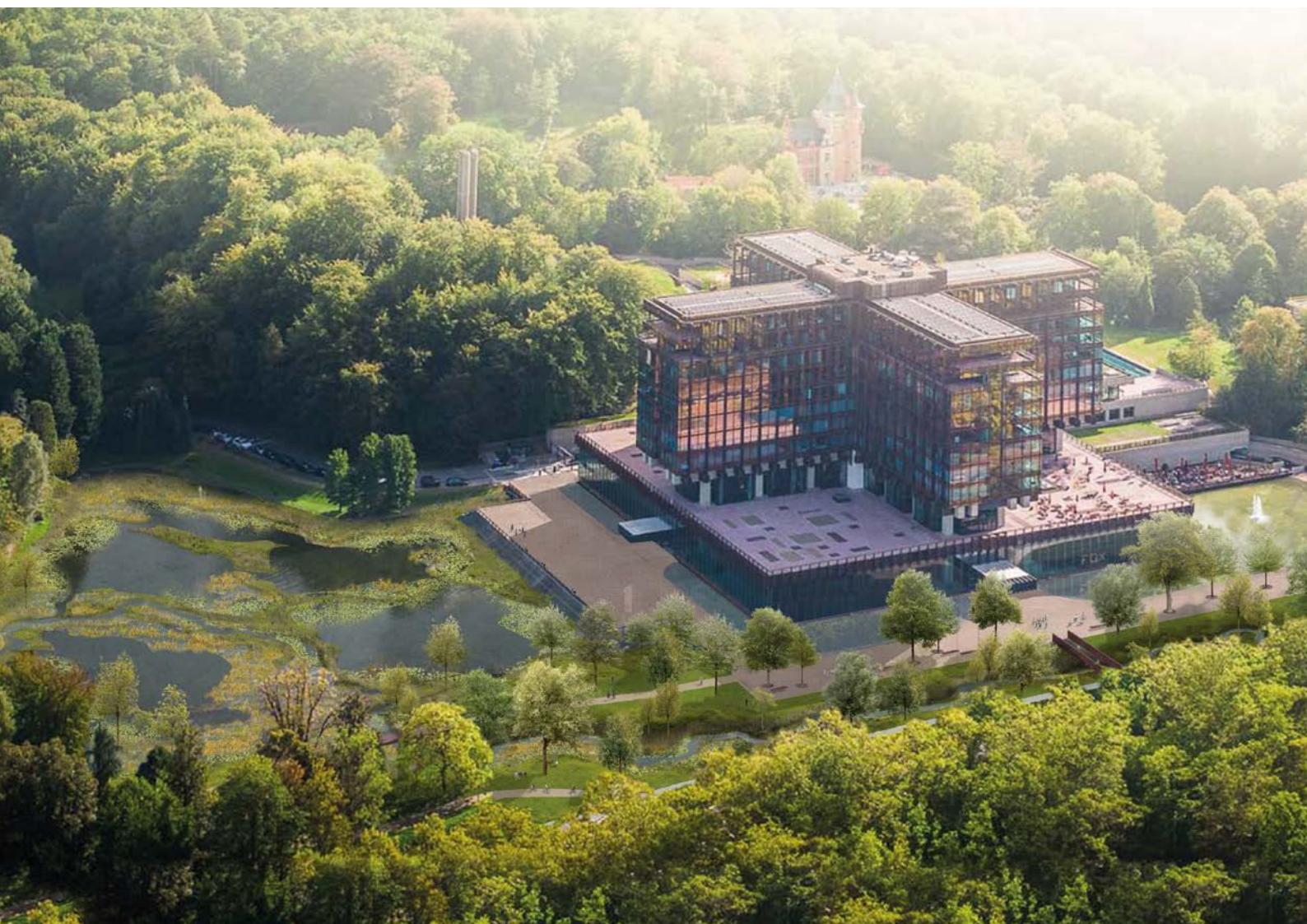
[FACTSHEET B

M A]

LA WOLUWE À LA ROYALE

DE WOLUWE OP KONINKLIJKE WIJZE

[FACT SHEET]

LA WOLUWE À LA ROYALE- DE WOLUWE OP KONINKLIJKE WIJZE

La Woluwe, ce nom bien connu à Bruxelles, qui a donné son nom à plusieurs communes ainsi qu'à un grand boulevard, trouve son origine dans un cours d'eau, plus précisément, un affluent important de la Senne. Il prend sa source en forêt de Soigne et traverse le territoire bruxellois avant de se jeter dans la Senne à Machelen.

Ce cours d'eau, avec ses étangs et ses espaces verts, participe à la continuité du maillage vert et bleu et à l'embellissement paysager du territoire. Bien que son cours ait été canalisé au 20eme siècle, il a été renaturalisé et remis en valeur depuis les années 2000 grâce aux interventions de Bruxelles-Environnement.

Près du site de la Royale Belge, la Woluwe est voutée parallèlement au boulevard. Récemment, le bâtiment, l'étang et les espaces verts ont fait l'objet d'une remarquable rénovation. Dans la continuité de ces efforts et conformément aux objectifs du Plan de Gestion de l'eau de la Région de Bruxelles-Capitale, un projet de réaménagement de l'avant du parvis est lancé, intégrant la Woluwe à ciel ouvert.

Les objectifs du marché sont pluriels : réintégrer le cycle de l'eau en milieu urbain, diversifier les habitats, lutter contre les inondations et prolonger la promenade au fil de l'eau entre la place Wiener et Herrmann-Debroux.

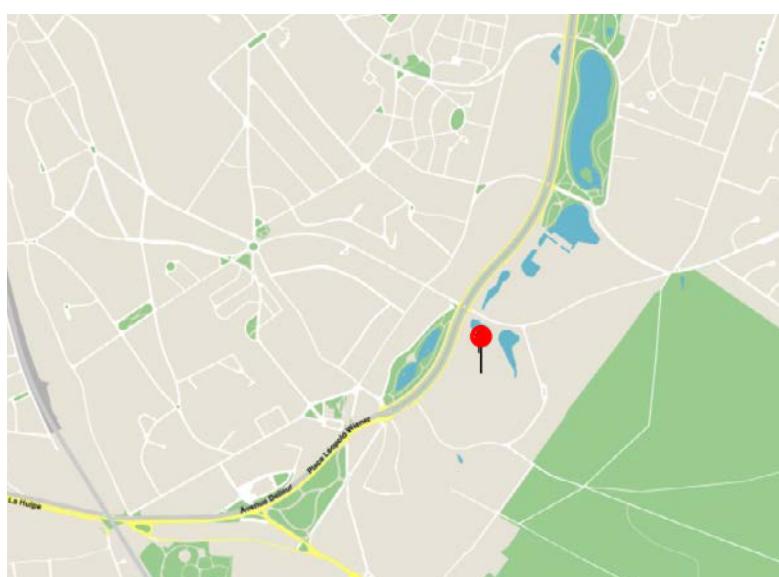
Pour mener à bien cette mission, Bruxelles Environnement recherche une équipe pluridisciplinaire chargée de l'étude complète de l'aménagement. Ce projet paysager requiert une vision à la fois paysagère et hydromorphologique, tenant compte du contexte urbain, de la conservation de la nature et du patrimoine.

De Woluwe, een bekende naam in Brussel die voor verschillende gemeenten en een grote laan gebruikt is, is in oorsprong een waterloop, een belangrijke zijrivier van de Zenne. De rivier ontspringt in het Zoniënwoud, stroomt door Brussel en mondt uit in de Zenne in Machelen.

Samen met de vijvers en groene ruimten, draagt de Woluwe bij tot de continuïteit van het groene en blauwe netwerk en tot de verfraaiing van het landschap. Hoewel de bedding in de 20e eeuw werd gекanaliseerd, wordt de Woluwe sinds de jaren 2000 terug in haar natuurlijke staat hersteld door Leefmilieu Brussel. In de buurt van de Royale Belge loopt de Woluwe parallel aan de Vorstlaan. Het gebouw, de vijver en de groene ruimten hebben onlangs een opmerkelijke renovatie gekregen. In het verlengde hiervan en in overeenstemming met de doelstellingen van het Waterbeheerplan van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, werd een project opgestart voor de heraanleg van de voorkant van de site, waarbij de Woluwe opnieuw wordt opgelegd.

De doelstellingen van het project zijn divers: de waterloop opnieuw in de stedelijke omgeving integreren, de habitats diversificeren, overstromingen tegengaan en de promenade langs het water uitbreiden tussen het Wienerplein en Herrmann-Debroux.

Voor de uitvoering van dit project is Leefmilieu Brussel op zoek naar een multidisciplinair team voor een volledige studie van de herinrichting. Dit landschapsproject vereist zowel een landschappelijke als hydromorfologische visie, die rekening houdt met de stedelijke context, het behoud van de natuur en het erfgoed.

(c) Séverin Malaud

Localisation . Locatie

Boulevard du Souverain 25 – 1170 Watermael-Boitsfort

Vorstlaan 25 – 1170 Watermaal-Bosvoorde

Maître d'ouvrage . Opdrachtgever

Bruxelles Environnement

Leefmilieu Brussel

Procédure . Procedure

Procédure négociée sans publication préalable

Onderhandelingsprocedure zonder voorafgaande bekendmaking

Comité d'avis. Adviescomité

05.07.2024

Lauréat. Laureaat

O.U.V.R.A.G.E.S.

+ Biotec

+ Carbonifère

Images in this document are only sketches developed by the design office that will be subject to further discussions and adaptations before the final project's approval. Les images présentées dans ce document sont les esquisses développées par le bureau d'étude, esquisses qui seront sujettes à discussions et adaptations avant l'approbation du projet final. De afbeeldingen die in dit document getoond worden zijn opgemaakt door het studiebureau en zullen nog verder bediscussieerd en aangepast worden alvorens het project definitief wordt goedgekeurd.

LAURÉAT **LAUREAAT**

O.U.V.R.A.G.E.S. + Biotec + Carbonifère

Le projet de l'équipe O.U.V.R.A.G.E.S + Biotech + Carbonifère se démarque par une approche flexible et adaptable de la remise à ciel ouvert de la Woluwe. S'appuyant sur une compréhension fine des caractéristiques naturelles et urbaines du site, le projet permet, par sa sobriété et le maintien du parvis, de respecter le caractère remarquable du bâtiment. La proposition réintroduit une dimension paysagère forte et résiliente face au dérèglement climatique, en intégrant l'eau comme un nouvel élément qui enrichit la qualité des espaces ouverts du site.

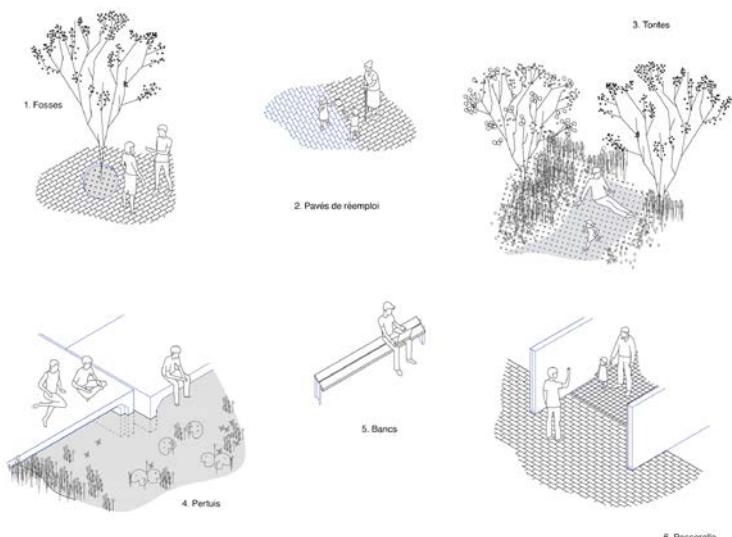
L'ambition du projet est de restaurer à la fois la nature et l'apparence physique de la Woluwe. Pour cela, la réouverture de la Woluwe se fait en lui redonnant un lit adapté à l'écoulement de l'eau, mais surtout en recréant un profil naturel, en lien avec les nappes phréatiques et adapté à ses caractéristiques historiques, sans avoir recours à des structures ou dispositifs artificiels pour la stabiliser.

La nouveau tracé légèrement sinueux du lit de la Woluwe permet d'une part de préserver le patrimoine arboré existant, et de créer d'autre part des zones dédiées à la biodiversité. Pour répondre à la topographie du lieu, la Woluwe est ensuite redirigé vers l'étang de la Royale Belge.

En terme d'usage, l'aménagement clarifie et fluidifie les flux tout en offrant un cadre accueillant pour les usagers. Au cœur du projet, l'élargissement du parvis de la Royale Belge joue un rôle central. Il offre un espace de promenade fluide longeant d'une part le bâtiment emblématique de la Royale Belge et d'autre part la Woluwe, désormais remise à ciel ouvert. Cette transformation crée un espace de transition accueillant pour les usagers tout en rétablissant un lien visuel et physique avec le cours d'eau. Une nouvelle passerelle située dans l'axe de l'entrée permet d'accueillir les piétons depuis le boulevard du Souverain.

Avec un respect du patrimoine bâti et un renouveau écologique, cela en fait un projet exemplaire et visionnaire, visant au long terme un rapport de l'homme à la nature pacifique et non de méfiance et de contrôle comme nous le connaissons aujourd'hui.

Het project van het team O.U.V.R.A.G.E.S + Biotech + Carbonifère onderscheidt zich door zijn flexibele, aanpasbare aanpak voor de heropening van de Woluwe. Gebaseerd op een gedetailleerd begrip van de natuurlijke en stedelijke eigenschappen van de site, zorgen de soberheid van het project en het behoud van het voorplein ervoor dat het opmerkelijke karakter van het gebouw gerespecteerd wordt. Het voorstel herintroduceert een sterke landschappelijke dimensie die bestaat is tegen klimaatverandering, waarbij water als nieuw element de kwaliteit van de open ruimten op de locatie verrijkt. De ambitie van het project is om zowel de natuur als het fysieke uiterlijk van de Woluwe te herstellen. Om dit te bereiken wordt de Woluwe heropend door haar een geschikte bedding voor de waterloop terug te geven, maar vooral door een natuurlijk profiel te creëren, dat verbonden is met de grondwaterspiegel en aangepast is aan haar historische kenmerken. Dit zorgt ervoor dat er geen beroep gedaan moet worden op kunstmatige structuren of inrichtingen om de Woluwe te stabiliseren.

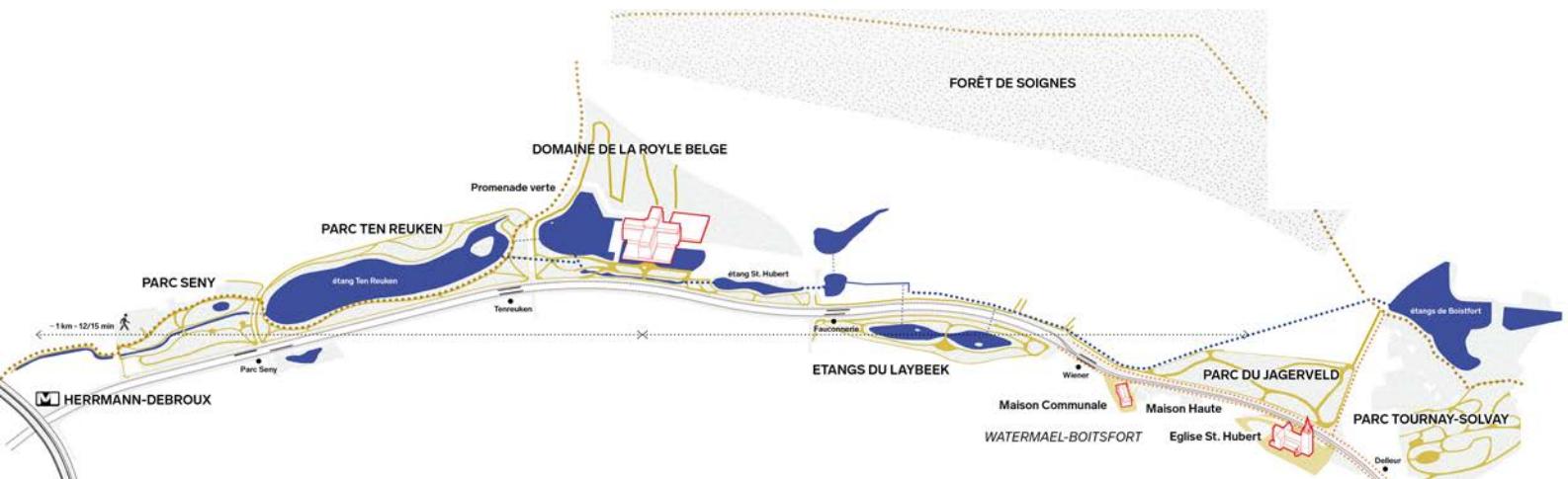
De nieuwe, licht kronkelende bedding van de Woluwe behoudt

het bestaande bomenbestand en richt gebieden in voor de biodiversiteit. Om rekening te houden met de topografie van het terrein wordt de Woluwe omgeleid naar de vijver Royale Belge. Het project verduidelijkt en versoepelt de verkeersstroom en creëert een uitnodigende omgeving voor de gebruikers. Centraal in het project staat de verbreding van het voorplein van de Royale Belge. Het zorgt voor een vloeiende promenade langs het emblematische gebouw Royale Belge en de Woluwe, die nu weer open is. Deze transformatie creëert een gastvrije overgangsruimte voor gebruikers en herstelt tegelijkertijd de visuele en fysieke band met de rivier. Een nieuwe voetgangersbrug over de toegangs-as verwelkomt voetgangers vanaf de Vorstlaan. Met respect voor het gebouwde erfgoed en ecologische vernieuwing is dit een voorbeeldig en toekomstgericht project, dat op de lange termijn naar een vreedzame relatie tussen mens en natuur streeft in plaats van een relatie van wantrouwen en controle zoals we die vandaag de dag kennen.

CANDIDATS

KANDIDATEN

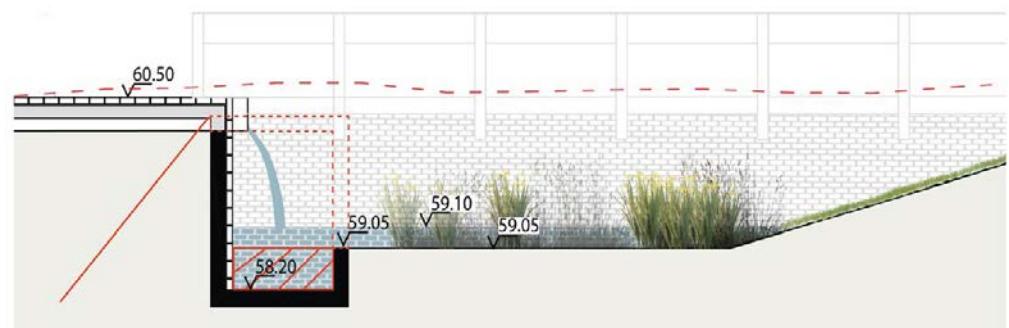
BUUR

B M A

CANDIDATS
KANDIDATEN

CLUSTER + ANTEA GROUP

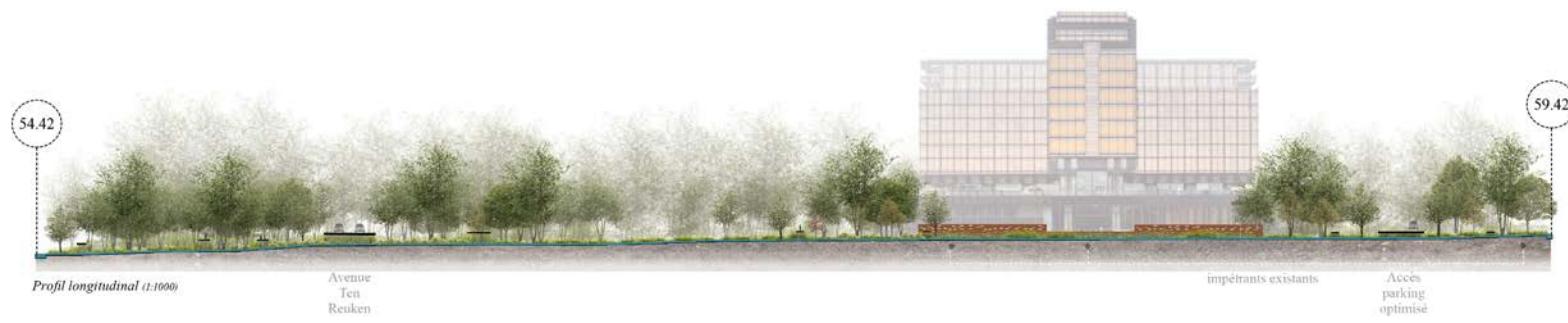

BOUWMEESTER/ARCHITECTE

CANDIDATS

KANDIDATEN

OMGEVING + STREAM & RIVER CONSULT + HESSELTEER + CUISTAX

B M A

Le bouwmeester maître architecte et son équipe ont pour mission de veiller à la qualité de l'espace, en matière d'architecture, mais également en ce qui concerne l'urbanisme et l'espace public sur le territoire de la Région Bruxelles-Capitale. Il s'agit de pousser plus en avant l'ambition à Bruxelles en matière de développement urbain. Le bouwmeester occupe une position indépendante.

De bouwmeester maître architecte en zijn team bewaken de ruimtelijke kwaliteit van nieuwe projecten op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: niet alleen architectuur, maar ook stedenbouw en openbare ruimte. Het doel is dat Brussel meer ambitie op het gebied van stadsontwikkeling nastreeft. De bouwmeester werkt in een onafhankelijke positie.

The mission of the bouwmeester maître architecte (Chief Architect) and his team is to ensure the quality of urban space, both architecturally and in terms of urban planning and public realm in the Brussels-Capital Region, thus driving forward Brussels' ambitions in urban development. The Chief Architect is working in an independent position.